

מתווה להליכת SEL לימודית

בכלי זה נעשו התאמות על בסיס פרוטוקול ההתבוננות על נתונים ATLAS¹, והוא מתאר תהליך התבוננות סדור לצוותי SEL ולבעלי עניין נוספים בבית הספר - כדי לבחון מגמות ולדון ברעיונות לשיפור מתמשך של הטמעת למידה חברתית-רגשית. הכלי מדגיש את חשיבות בחינת הנתונים דרך עדשה של הוגנות בחינוך ומתוך בחינת טווח של נקודות מבט כאשר מפרשים נתונים.

הכלי כולל: ← **מדריך למנחה**

← **דף לחלוקה למשתתפים**

← **שאלות מעוררות לחשיבה על התבוננות מוכוננת הוגנות בחינוך**

¹ המקור שעליו נערכו השינויים נלקח מ- National School Reform Faculty Harmony Education Center (nsrfharmony.org)

מדוע הוגנות היא עדשה חשובה להתבוננות על נתונים?

התבוננות צוותית על נתונים שנאספו היא חלק בלתי נפרד ממעגל השיפור המתמשך. התבוננות על נתונים מייצרת תובנות חדשות שמסייעות בבניית פעולות חדשות התומכות בהטמעה מערכתית של למידה חברתית-רגשית. בעוד שנתונים יכולים לספק תובנות רבות, לא קל לייצר מצב שבו רואים את המציאות בכללותה ואת החוויות הממשיות של האנשים שהנתונים מייצגים. ללא עדשה של הוגנות, השיח הנוגע לנתונים נשאב בדרך כלל לפתרונות מסוג "מידה אחת מתאימה לכולם", המתעלמים מפערים ומהבדלים בסביבה, בזהות ובתרבות. התבוננות על נתונים צריכה לסייע לקבלת החלטות המקדמת תוצאות הוגנות עבור כל חברי קהילת בית הספר.

לדוגמה, אם צוות SEL סוקר נתוני סקר שנעשה לאחר שמשפחות באו לאירוע שבו בית הספר שיתף באסטרטגיה שלו בהטמעת SEL, הוא צריך לשקול שאלות מסוג זה: "האם ההורים שהגיבו לסקר הזה מייצגים את הקהילה הרחבה של משפחות בית הספר?" "מי נשארו מחוץ לסקר הזה וכיצד נוכל לאסוף את הפרספקטיבות שלהם?" "האם ההבדלים הללו בתגובות לסקר מבוססים על השפה הדבורה בבית / מוצא אתני / רמת השכלה / גיל הילדים / רמת ההישגים הלימודיים של הילדים?" "מה אנחנו יכולים ללמוד מההבדלים הללו על האופן שבו אנחנו מערבים משפחות?"

בלי שאלות שדוחפות את הצוות לאמץ עדשה של הוגנות, יש סכנת התלעמות מהאופן שבו אספקטים של זהות - כגון מגדר, מוצא או רקע חברתי-כלכלי - תורמים לסיפור שהנתונים מספרים לנו.

דברים שחשוב לעשות לפני השימוש בפרוטוקול ההתבוננות על נתוני SEL

הכינו את הנתונים: יש לארגן בטבלאות, בגרפים או בסיכום קצר את הנתונים שנאספים באמצעות תהליך השיפור המתמשך. לעיתים צוות SEL יזדקק לחברי הצוות המיומנים ביצירת ויזואליזציה של נתונים. כדי להביא את ההוגנות לדיון, ראו אם יש דרך לייצג את הנתונים על פי תתי-קבוצות שיכולות להאיר חוסר הוגנות (חלוקה לפי מגדר / מעמד כלכלי / מוצא).

הכינו שאלות המקדמות התבוננות על הוגנות: היבטים של הוגנות לא תמיד בולטים בנתונים. השתמשו בכלי האחרון במסמך זה, **היגדים נוספים להעשרת התבוננות על נתונים דרך עדשה של הוגנות**, כדי למצוא דוגמאות לשאלות שיכולות להוביל את הקבוצה להביא בחשבון עוד גורמים ונקודות מבט כאשר מקבלים החלטות המשפיעות על קהילת בית הספר. יש לשלב את השאלות הללו בתבונה לאורך הפרוטוקול.

חשבו על הוגנות של קולות: יש להחיל עדשה של הוגנות לא רק על פירוש של נתונים אלא גם על הדינמיקה בצוות. הביאו בחשבון הסכמים קבוצתיים / מתודות שיתוף אשר ישרתו באופן הטוב ביותר את הרצון שלכל חברי הצוות תהיה הזדמנות שווה לשתף את האחרים בפרספקטיבה שלהם. המנחה צריך להיות מוכן להציג את הנושא הזה באופן מפורש ולכוון מחדש את השיח אם הוא הופך להיות לא שוויוני. נוסף על כך, כאשר מפרשים נתונים, חשוב להביא בחשבון אילו קולות אינם ליד השולחן, אילו נקודות עיוורות הם מייצרים והאם צריך לחפש עוד נקודות מבט.